

*Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie
GMINY DARŁOWO za rok 2020*

Darłowo, kwiecień 2021 r.

Spis treści

1. Cel przygotowania Analizy.	3
2. Podstawa prawna sporządzenia Analizy.	3
3. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.	5
4. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.	10
5. Potrzeby inwestycyjne związane z zagospodarowaniem odpadów komunalnych. ...	12
6. Koszty obsługi systemu.....	13
7. Liczba mieszkańców.	15
8. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy.....	16
9. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy Darłowo.....	16
10. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.	19
11. Podsumowanie.	24

Spis tabel:

<i>Tabela 1. Wzrost stawek za odbiór odpadów oraz porównanie ich z rokiem 2018.....</i>	<i>str. 9</i>
<i>Tabela 2. Podsumowanie kosztów funkcjonowania systemu w 2020 r. ....</i>	<i>str. 14</i>
<i>Tabela 3. Porównanie ściągalności opłat w latach 2016-2020.....</i>	<i>str. 15</i>
<i>Tabela 4. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz poziomy ogr. masy odpadów ulegających biodegradacji, osiągnięte w latach 2016-2020 ....</i>	<i>str. 21</i>
<i>Tabela 5. Wady systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Darłowo oraz proponowane działania naprawcze.....</i>	<i>str. 24</i>

Spis rycin:

<i>Ryc. 1. Graficzne rozmieszczenie składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne .....</i>	<i>str. 11</i>
---	----------------

Spis schematów:

<i>Schemat 1. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Darłowo w latach 2013-2020.....</i>	<i>str. 26</i>
<i>Schemat. 2. Łączna masa odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w latach 2016-2020... </i>	<i>str. 17</i>
<i>Schemat 3. Łączna masa odebranych i zebranych odpadów kom. w latach 2016-2020.....</i>	<i>str. 16</i>

1. Cel przygotowania Analizy.

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Darłowo za rok 2020 została sporządzona w celu realizacji zadań nałożonych na organ wykonawczy gminy poprzez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Przedmiotowa analiza ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie gospodarowania zmieszanyimi odpadami komunalnymi, odpadami zielonymi oraz pozostałościami z sortowania, a także potrzeby inwestycyjne i koszty systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla tworzenia kompleksowego, efektywnego i samofinansującego się systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzenia Analizy.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1966 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439), Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności - pkt 10): dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

W myśl art. 9tb ust. 1 ww. ustawy, na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;

- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zakres przedmiotowej analizy uwzględnia roczne sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2020 sporządzonym na podstawie art. 9q ust. 1 i 3 ww. ustawy, celem jego przedłożenia Marszałkowi Województwa oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

System gospodarki odpadami na terenie gminy Darłowo jest oparty o ww. akty prawne oraz założenia zapisane w aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032 wraz z załącznikiem Planem inwestycyjnym - podjętej w dniu 22 października 2020 r. Uchwałą Nr XX/240/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego

Ponadto, gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie Gminy Darłowo w roku 2019 regulowały następujące miejscowe akty prawne:

- 1) uchwała Nr VI.47.2019 Rady Gminy Darłowo z dnia 19 listopada 2019 r. z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2019 r. poz. 1468);
- 2) uchwała Nr II.12.2014 Rady Gminy Darłowo z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia sposobu obliczania opłaty od właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie nieruchomości, które w części stanowią nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r. poz. 5149), zmieniona uchwałą Nr VI.48.2019 Rady Gminy Darłowo z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Darłowo nr II.12.2014 z dnia 19 grudnia 2014 r., w zakresie ustalenia nowych stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie nieruchomości, które w części stanowią nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2019 r. poz. 1469);
- 3) uchwała Nr XIX.156.2016 Rady Gminy Darłowo z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności dla nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r. poz. 900)., zmieniona uchwałą Nr VI.49.2019 Rady Gminy Darłowo z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Darłowo nr XIX.156.2016 z dnia 19 lutego 2016 r., w zakresie ustalenia nowych stawek opłat za pojemniki o określonej pojemności dla nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2019 r. poz. 1470);

- 4) uchwała Nr XIV.154.2019 Rady Gminy Darłowo z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe na terenie gminy Darłowo (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2019 r. poz. 6076);
- 5) uchwała Nr XIX.157.2016 Rady Gminy Darłowo z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r., poz.), zmieniona uchwałą Nr IV.27.2018 z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIX.157.2016 Rady Gminy Darłowo z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2019 r., poz. 314);
- 6) uchwała Nr XIX.171.2016 Rady Gminy Darłowo z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r., poz. 905) zmieniona uchwałą Nr XXII.192.2016 Rady Gminy Darłowo z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany załącznika Nr 1 do uchwały Nr XIX.171.2016 Rady Gminy Darłowo z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r., poz. 2764);
- 7) uchwała Nr XIX.171.2016 Rady Gminy Darłowo z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r., poz. 905) zmieniona uchwałą Nr XXII.192.2016 Rady Gminy Darłowo z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany załącznika Nr 1 do uchwały Nr XIX.171.2016 Rady Gminy Darłowo z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r., poz. 2764);
- 8) uchwała Nr XIX.160.2016 Rady Gminy Darłowo z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Darłowo (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r. poz. 1014), zmieniona uchwałą nr XLIII.408.2017 Rady Gminy Darłowo z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIX.160.2016 Rady Gminy Darłowo z dnia 19 lutego 2016 r. sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Darłowo;
- 9) uchwała Nr XIX.155.2016 Rady Gminy Darłowo z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r. poz. 1012).

3. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy gmina odpowiedzialna jest za zorganizowanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, a mieszkaniec (lub w jego imieniu administrator lub zarządca nieruchomości) wpłaca na konto gminy opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Jednocześnie, gmina sprawuje nadzór nad prawidłowym zagospodarowaniem i unieszkodliwianiem odebranych od właścicieli nieruchomości odpadów komunalnych. Postępowanie z odpadami musi się odbywać zgodnie z hierarchią: po pierwsze – zapobieganie powstawaniu, po drugie – ograniczanie wytwarzania, po trzecie – ponowne wykorzystywanie, po czwarte – segregowanie, aby odpady trafiły w pierwszej kolejności do odzysku i recyklingu, a na końcu dopiero do składowania!

Funkcjonujący obecnie system gospodarowania odpadami komunalnymi zakłada, iż pełną odpowiedzialność za odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz właściwe ich zagospodarowanie ponosi Gmina. Przy tym Gmina - w drodze przetargu wybiera podmioty, które na jej zlecenie odbierają odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, które następnie przekazywane są do regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych.

Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach to na gminie spoczywa obowiązek m.in.:

- objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
- nadzorowania gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym realizację zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- ustanowienia selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmujący, co najmniej takie frakcje odpadów jak: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady oraz
- tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w pkt 5, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży;
- prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;

Gminy pod rygorem kar zobowiązane są również do ograniczenia masy składowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz do osiągnięcia poziomów odzysku frakcji odpadów komunalnych zawierających papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło, a także innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

System gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Darłowo obejmuje właścicieli nieruchomości w całości zamieszkałych oraz właścicieli nieruchomości częściowo

zamieszkałych (tzw. "mieszanych"), tj. np. budynki wielolokalowe, w których oprócz lokali mieszkalnych występują lokale użytkowe, gdzie prowadzona jest działalność gospodarcza, społeczna lub inna, a także inne budynki, gdzie zamieszkują mieszkańcy i jednocześnie prowadzona jest działalność, a także właściciele nieruchomości niezamieszkałych, jak np. hotele, pensjonaty, domki letniskowe, czy inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjne, szkoły, przedszkola, obiekty handlowe, restauracje, kramy z pamiątkami, na terenie których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Właściciele nieruchomości mają obowiązek naklejać kody kreskowe na worki z odpadami komunalnymi. Są to kody indywidualne, przypisane do danej nieruchomości. Kod kreskowy należy nakleić na worku w widocznym miejscu.

Od 1 kwietnia 2019 r. w gminie Darłowo obowiązywały nowe, wyższe opłaty za odbiór odpadów komunalnych. Podwyżka wynikała z rosnących w naszym regionie i w całej Polsce kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów, a także z braku uregulowania rynku w tym zakresie. Przesłanki, którymi kierowały się władze gminy przy podejmowaniu decyzji dotyczącej nowych stawek opłat za wywóz odpadów komunalnych odzwierciedlały ówczesną sytuację rynkową i zostały obliczone tak, aby pokryły faktyczne koszty odbioru odpadów i umożliwiły sfinansowanie prognozowanego deficytu na 2019 r. (w 2018 r. wyniósł on ok. 180 tys. zł). Ponadto, szacowany był dalszy wzrost kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach kolejnych, który uwarunkowany był w szczególności: rosnącymi kosztami obsługi firm odbierających i transportujących odpady, rosnącymi kosztami zagospodarowania odpadów na RIPOK-ach (regionalnych instalacjach przetwarzania odpadów komunalnych), wzrostem opłat za umieszczenie odpadów na składowisku (tzw. opłata marszałkowska), wzrostem minimalnego wynagrodzenia, skokowym wzrostem cen paliw, brakiem rynków zbytu dla surowców wtórnych, czy zwiększeniem strumienia odpadów komunalnych.

Dyskusja o konieczności kolejnych zmiany opłat za wywóz śmieci toczyła się od jesieni 2019 r. Według planów samorządu, stawki opłat za odpady miały wzrosnąć w połowie 2020 r. Przeprowadzona analiza finansowa i kalkulacja opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za 2019 r. wykazała, że obecne dochody budżetu gminy w oparciu o obowiązujące stawki, będą niewystarczające aby pokryć koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w 2020 r. i w latach kolejnych. W celu zbilansowania się systemu niezbędna była podwyżka opłat, co miało bezpośredni związek ze zmianami prawa

oraz wzrostem cen odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów. Jednakże, sytuacja związana z epidemią, była szczególna i władze Gminy zdecydowały o zawieszeniu planów podniesienia stawek opłat za gospodarowanie odpadami, ale tylko do końca 2020 r.

Firma zajmująca się utrzymaniem czystości na terenie gm. Darłowo - Gminny Zakład Użyteczności Publicznej, w porozumieniu z Gminą, wstrzymał w drugim kwartale 2020 r. objazdową zbiórkę odpadów wielkogabarytowych z uwagi na stan zagrożenia epidemiologicznego (chodziło głównie o meble, dywany, urządzenia sanitarne itp.). Co do pozostałych odpadów komunalnych oraz odpadów pochodzących z nieruchomości objętych kwarantanną odbiór odpadów odbywał się w normalnym trybie.

Stawki opłat po 1 kwietnia 2019 oraz cały rok 2020, a także metoda ich naliczania przedstawiała się następująco:

Wysokość opłaty za nieruchomość zamieszkałą zależna była od ilości (prognozy) zadeklarowanego zużycia wody w danej nieruchomości oraz sposobu zbiórki odpadów:

- w przypadku nieselektywnej zbiórki odpadów komunalnych – 6,50 zł od 1m³ zużytej wody;
- w przypadku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – 4,00 zł od 1 m³ zużytej wody.

Właściciele gospodarstw rolnych (powyżej 1ha), którzy nie prowadzą dodatkowej działalności niezwiązanej z produkcją rolną, a także osoby, które nie posiadają wodomierzy, mogą rozliczać się za odpady ryczałtowo, przyjmując zużycie wody 3 m³ na osobę, tj.:

- w przypadku nieselektywnej zbiórki odpadów komunalnych
6,50 zł x 3 m³ zużytej wody = 19,50 zł;
- w przypadku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
4,00 zł x 3 m³ zużytej wody = 12,00 zł.

Gminnym systemem gospodarowania odpadami objęte są również nieruchomości niezamieszkałe i „mieszane”, gdzie stawka opłaty za pojemnik z odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny o pojemności 1100 l wynosiła 142,40 zł, w przypadku nieselektywnej zbiórki - 199,30 zł. Natomiast roczna, ryczałtowa stawka opłaty dla nieruchomości, gdzie znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe kształtowała się na poziomie: 169,30 zł za rok w odniesieniu do zbiórki selektywnej i 507,90 zł za rok w odniesieniu do opłaty podwyższonej za brak segregacji. Wzrost stawek za odbiór odpadów oraz porównanie ich z rokiem 2018 kształtuje się jak poniżej:

metoda naliczania / rodzaj odpadów	2018 r.	2019 r. i 2020 r.	wzrost stawki w zł	wzrost stawki w %
od ilości zużytej wody – za 1 m³				
odpady zmieszane	5,50 zł	6,50 zł	1,0 zł	18%
odpady segregowane	3,50 zł	4,00 zł	0,5 zł	15%

metoda naliczania / rodzaj odpadów	2018 r.	2019 r. i 2020 r.	propozycja zaokrąglenia	wzrost stawki w zł	wzrost stawki w % ~
od pojemnika					
100 l -120 l - zmieszane;	18,40 zł	21,71 zł	21,70 zł	3,30 zł	18%
100 l -120 l - segregowane	13,50 zł	15,52 zł	15,50 zł	2,00 zł	15%
1100 l – zmieszane	168,90 zł	199,30 zł	199,30 zł	30,40 zł	18%
1100 l – segregowane	123,80 zł	142,37 zł	142,40 zł	18,60 zł	15%

Tabela 1. Wzrost stawek za odbiór odpadów oraz porównanie ich z rokiem 2018.

W wyniku przeprowadzonej procedury przetargowej ostatecznie odbiorem odpadów komunalnych z terenu gminy Darłowo, zajmuje się Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą Krupach. Umowa obowiązuje do końca roku 2021.

Na terenie jednostki odpady komunalne gromadzone „u źródła” i odbierane są z uwzględnieniem następujących frakcji:

- zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne / pozostałości po segregacji są odbierane co dwa tygodnie (w sezonie letnim dwa razy w tygodniu – z nieruchomości „mieszanych” i niezamieszkałych);
- odpady segregowane (papier, szkło, tworzywa sztuczne i odpady wielomateriałowe) są odbierane raz w miesiącu;
- odpady ulegające biodegradacji (gł. gromadzone są w przydomowych kompostownikach).

Na terenie gminy utworzono Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego mieszkańcy w ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą dostarczać wszelkie komunalne odpady problemowe, takie jak: zużyte baterie, przeterminowane leki oraz gruz, a także odpady zielone. Punkt zlokalizowany jest w miejscowości Krupa 72. Dodatkowo w niektórych sołectwach utworzono mobilne punkty selektywnej zbiórki odpadów, wyposażone w pojemniki na szkło i plastik. Ponadto, dwukrotnie w ciągu roku na terenie analizowanej jednostki organizowana jest mobilna zbiórka odpadów.

Wiosną i/lub jesienią mieszkańcy mogą w ten sposób oddać zużyty sprzęt elektryczny, świetlówki, elektronarzędzia oraz odpady wielkogabarytowe.

Szczegółowe informacje i analiza poszczególnych elementów tworzących system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Darłowo przedstawiona została w kolejnych rozdziałach niniejszego dokumentu.

4. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Przetwarzanie to proces odzysku i unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk i unieszkodliwianie. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych są związane z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do ich odzysku lub unieszkodliwiania. Zgodnie z przepisami oraz przeprowadzonym przetargiem na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zobowiązany jest do:

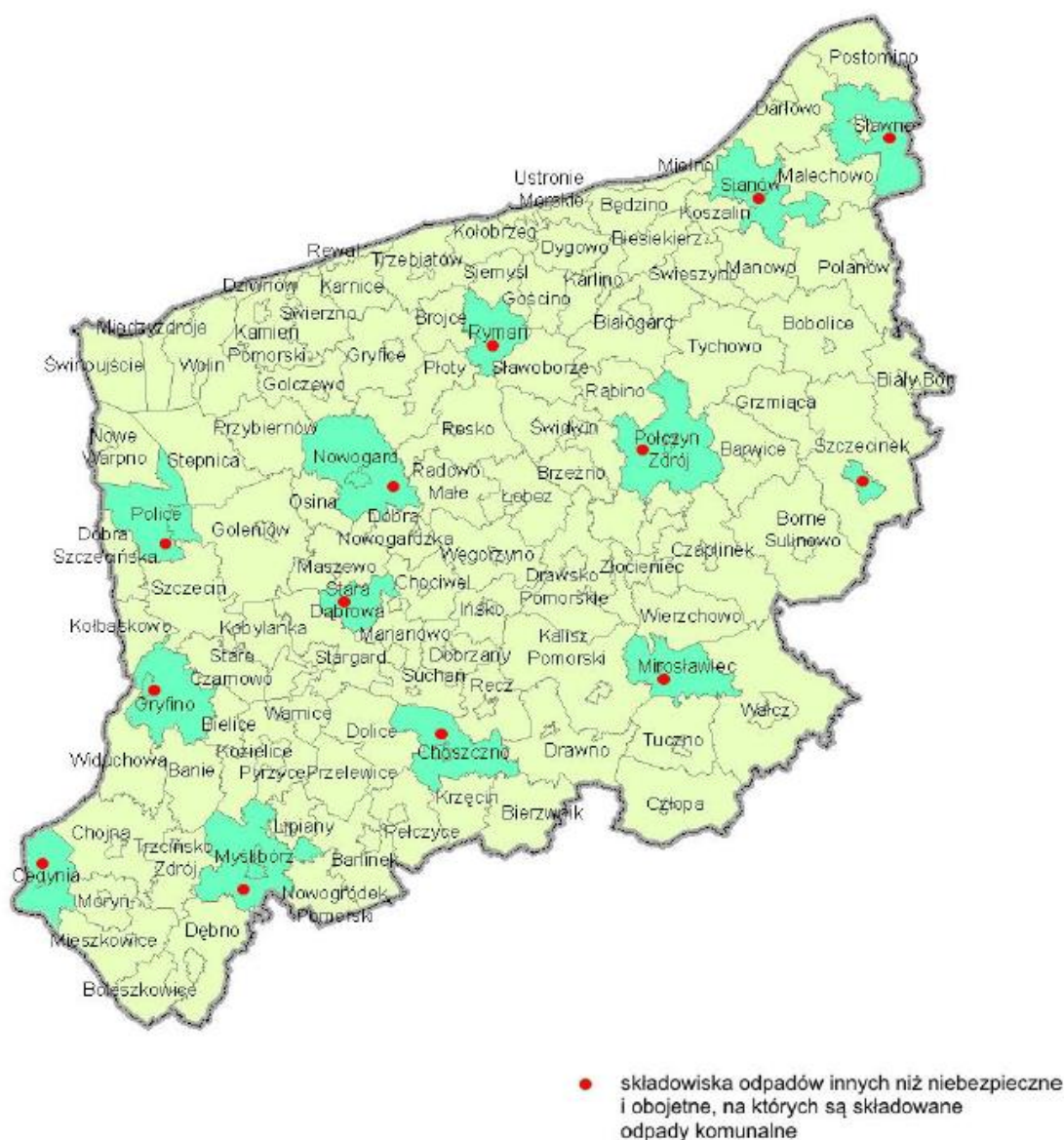
- 1) przekazania zmieszanych odpadów komunalnych, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów;
- 2) przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach z zastrzeżeniami, że jeżeli przed przekazaniem odebranych selektywnie odpadów do instalacji odzysku i unieszkodliwiania zostały one skierowane przez podmiot odbierający odpady do presortowania, to powstałe pozostałości z sortowania – odpad o kodzie 19 12 12, przeznaczone do składowania, muszą zostać przekazane do regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych lub instalacji zastępczych.

Na terenie gminy Darłowo nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady – zgodnie z umową przekazywane były Gminnemu Zakładowi Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Krupach. Regionem gospodarki odpadami komunalnymi jest określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, obszar liczący co najmniej 150 000 mieszkańców. Regionalną instalacją do przetwarzania odpadów komunalnych jest zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców,

spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii oraz zapewniający termiczne przekształcanie odpadów lub:

- a) mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,
- b) przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniającego wymagania określone w przepisach odrębnych,
- c) składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Gmina Darłowo wchodzi w skład Koszalińskiego Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi województwa zachodniopomorskiego. Zasięg terytorialny regionu oraz rozmieszczenie instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych przedstawiono na kolejnej rycinie. Instalacją do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, do której dostarczane są odpady jest Regionalny Zakład Odzysku odpadów z siedzibą przy ul. Lubuszan 80, 76-004 Sianów (zarządca składowiska: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., 75-724 Koszalin) oraz Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gwiazdowie (zarządca składowiska: Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. – Sławno).

Ryc. 1. Graficzne rozmieszczenie składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne (stan na 31.12.2018 r.) Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032.

5. Potrzeby inwestycyjne związane z zagospodarowaniem odpadów komunalnych.

W gm. Darłowo zostało spełnione ustawowe kryterium dotyczące przetworzenia wszystkich niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w instalacjach komunalnych. Moce przerobowe instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w Sianowie Gwiazdowie zapewniły ciągłe i nieprzerwane zagospodarowanie odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Darłowo, w efekcie czego, nie było potrzeby

realizowania żadnych inwestycji w związku ze składowaniem, recyklingiem, czy odzyskiem odpadów komunalnych i wobec powyższego nie poniesiono żadnych kosztów w tym zakresie.

W 2020 r., nałożono nacisk na efektywność segregacji odpadów. Działaniem zmierzającym do poprawy efektywności segregacji i uatrakcyjnienia prawidłowego postępowania z odpadami był zakup kolorowych pojemników do segregacji – w pierwszej kolejności na odpady opakowaniowe wielomateriałowe (pojemnik żółty na metale i tworzywa sztuczne) oraz na odpady szklane (pojemnik zielony). W 2019 r., mieszkańcy gm. Darłowo zdecydowali o przekazaniu na ten cel niemalże 0,5 mln zł (częściowo z funduszu sołectkiego). Zakupione pojemniki zostały rozdysponowane na nieruchomościach zamieszkałych pod koniec 2020 r. Każdy pojemnik posiada czip umożliwiający identyfikację odpadów i ułatwiający kontrolę prawidłowej segregacji.

Ważną inwestycją zaplanowaną na 2019 r., i 2020 r. była budowa nowoczesnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Będzie to miejsce, w którym mieszkańcy będą mogli pozostawiać odpady komunalne. Obiekt ten został wybudowany z wykorzystaniem środków pochodzących z Unii Europejskiej. Dofinansowanie pochodzić będzie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 Oś Priorytetowa 3 Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu Działanie 3.7 Rozwój Gospodarki odpadami komunalnymi, wartość kosztorysowa inwestycji wyniosła 631 434 zł, natomiast kwota dofinansowania z RPO to aż 536 719 zł. Zakończenie realizacji projektu zaplanowano na początek 2021 r.

6. Koszty obsługi systemu.

Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi powinny zostać pokryte z opłaty pobieranej od właścicieli nieruchomości. Należy zaznaczyć, iż samorządy nie mogą przeznaczać środków zebranych w ramach opłaty „śmieciowej” na inne cele niż związane z funkcjonowaniem gminnej gospodarki odpadami komunalnymi.

Właściciele nieruchomości są obowiązani ponosić na rzecz gminy, na terenie której są położone ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W zamian za pobraną opłatę gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych oraz przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów. Opłata za gospodarowanie odpadami stanowi dochód gminy. Według art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie

odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- obsługi administracyjnej tego systemu;
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty:

- wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;
- utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami;
- usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Należy dodatkowo pamiętać, iż koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi to nie tylko koszty odbioru i zagospodarowania odpadów, ale również wydatki pozostałe, takie jak: koszty akcji edukacyjnych i informacyjnych z zakresu prawidłowego gospodarowania odpadami, obsługi administracyjnej systemu czy też utrzymania PSZOK.

Podsumowanie kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w roku 2020
1) koszty transportu, zbierania, odzysku, unieszkodliwiania oraz utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów wyniosły: 2 651 098,11 zł;
2) koszty administracyjne systemu: 127 944,74 zł;
3) koszty zakupu pojemników na śmieci, materiałów, doposażenia: 19 324,89 zł
Razem: 2 804 568,78 zł

Tabela 2. Podsumowanie kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w 2020 r.

Dochody z tytułu opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości w zamian za odbiór i zagospodarowanie wyniosły 2 574 757,18 zł. Część mieszkańców nie wniosła opłat w wyznaczonym terminie wobec czego zaległości wyniosły 360 210,55 zł. Ściągalność „opłaty odpadowej” ukształtowała się na poziomie 87,12 %. Tabela poniżej przedstawia porównanie ściągalności opłat za lata 2016-2020, które wykazują zbliżoną ściągalność za niniejsze lata.

	naliczenia	wpływy	zaległości	ściągalność
2016 r.	2 029 040,60 zł	1 830 718,73 zł	215 131,23 zł	90,20 %
2017 r.	2 382 698,94 zł	2 107 188,29 zł	275 510,65 zł	88,44 %
2018 r.	2 494 983,68 zł	2 198 597,66 zł	296 386,02 zł	86,52 %
2019 r.	2 938 326,71 zł	2 578 116,16 zł	360 210,55 zł	87,74 %
2020 r.	2 937 251,76 zł	2 574 757,18 zł	378 171,55 zł	87,12 %

Tabela 5. Porównanie ściągalności opłat w latach 2016-2020.

Rok 2020 zakończył się deficytem w wysokości 229 811,60 zł. Uzasadniona zatem była weryfikacja stawek i podjęcie pakietu uchwał pod koniec 2020 r. dostosowujących gminny system gospodarowania odpadami do aktualnych przepisów oraz podniesienie opłat.

7. Liczba mieszkańców.

Liczba mieszkańców zameldowanych w gminie Darłowo na dzień 31.12.2020 r. wyniosła 7756. Ze złożonych deklaracji przez mieszkańców gminy Darłowo wynika, iż systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r. zostało objętych 6282 mieszkańców, w tym ok. 70% zadeklarowało selektywną zbiórkę odpadów. 1474 osób przebywa poza granicami gminy Darłowo lub posiadają inne miejsce zamieszkania niż zameldowania (uczniowie, studenci, osoby pracujące za granicą itp.).

Zgodnie z wytycznymi z analizy gospodarki odpadami komunalnymi za 2019 r., w której wykazano konieczność stałej kontroli poprawności przedłożonych deklaracji, w styczniu 2020 r. Wójt Gminy Darłowo rozpoczął weryfikację prognozy zużycia wody podanej w niniejszych deklaracjach (dla gospodarstw posiadających liczniki) oraz liczby osób faktycznie zamieszkujących (dla gospodarstw rozliczających się z ryczałtu). Wysłano wezwania, po których większość deklaracji została poprawiona (zwiększono prognozy zużycia wody, zwiększono liczbę osób stale zamieszkujących) w przedłożonych deklaracjach. Wszczęto również z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, gdzie w większości – po stosownych wyjaśnieniach złożono prawidłową deklarację lub jej korektę. Weryfikowano również domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjne na użytek własny. Wysłano upomnienia, które skutkowały przedłożeniem stosownych deklaracji. Ponadto, na bieżąco w ciągu roku były weryfikowane nieruchomości niezamieszkałe, które rozliczają się metodą „od pojemnika”.

W większości przypadków, niezwłocznie po otrzymaniu wezwania, przedkładano stosowną korektę deklaracji. Ponadto, wystawiono w ciągu roku 1088 upomnień do zapłaty oraz 248 tytuły wykonawcze. W znacznej mierze skutkowały one uregulowaniem należnych opłat przez właścicieli nieruchomości, a ściągalność za rok 2020 zamknęła się na poziomie ponad 87%.

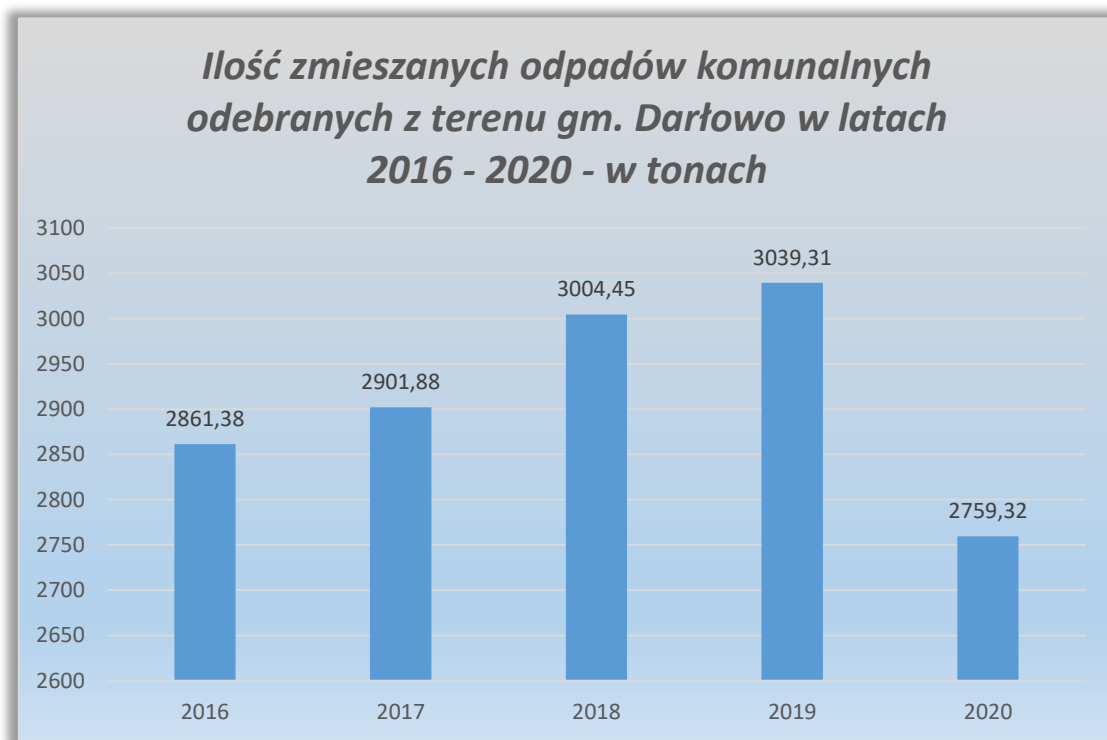
8. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy.

Na terenie gminy Darłowo do końca 2020 r. odnotowano konieczność wydania przez Wójta Gminy Darłowo 3 szt. decyzji administracyjnej wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.

9. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy Darłowo.

Masa odpadów wyszczególniona w poniższej tabeli (sprawozdaniu) została ustalona na podstawie sprawozdań otrzymywanych od firm odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Darłowo.

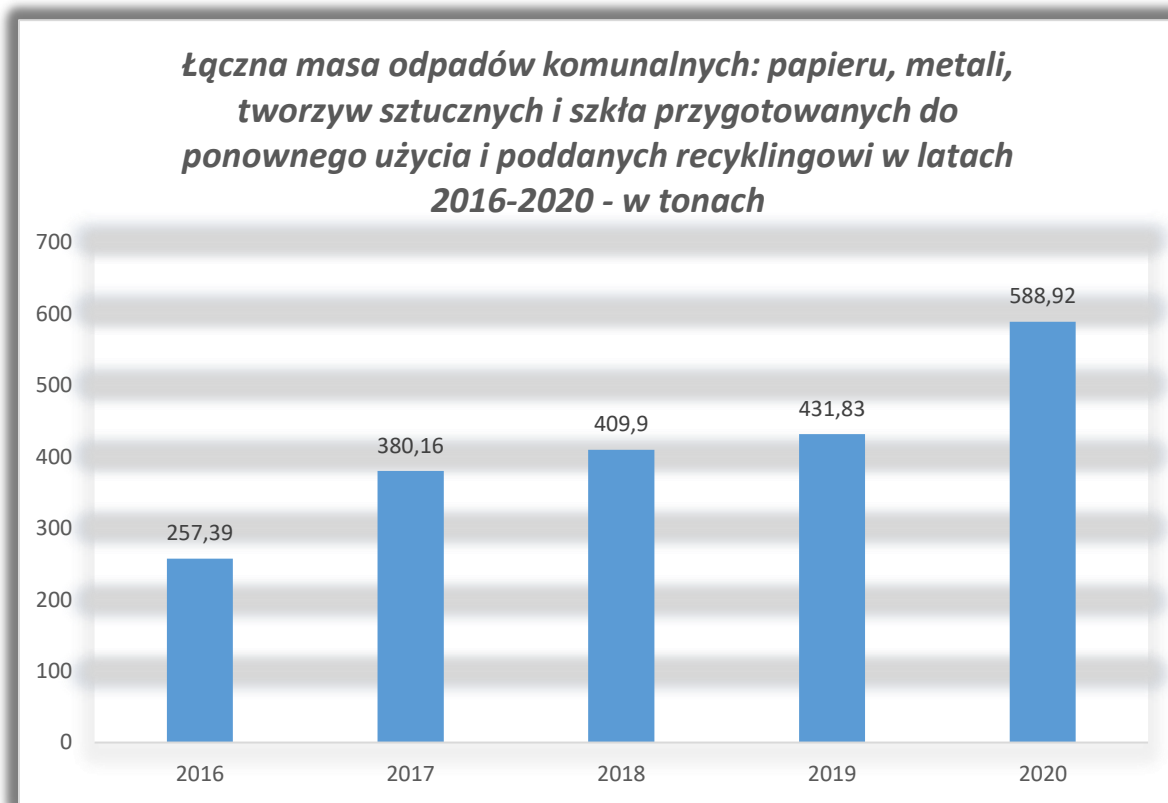
Poniżej przedstawiono schemat obrazujący porównanie ilości odebranych, zmieszanych odpadów komunalnych w stosunku do lat poprzednich.

Schemat 1. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Darłowo w latach 2016-2020.

Jak wynika z powyższych danych – w 2020 r. zmniejszyła się ilość zmieszanych odpadów komunalnych w porównaniu z rokiem 2019. Można przypuszczać, że zaważyła tu sytuacja epidemiologiczna, ale też efektywność prawidłowej segregacji. Poniżej przedstawiono tabelę oraz schemat obrazujący porównanie masy odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, która pokazuje wzrost ilości odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w roku 2020 w porównaniu z poprzednimi latami.

Schemat 2. Łączna masa odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w latach 2016-2020.

Do pełnej analizy ilości zebranych i odebranych odpadów komunalnych z terenu gm. Darłowo należy jeszcze przedstawić łączną masę odpadów - wliczając wszystkie rodzaje odpadów, tj. m. in.: odpady wielkogabarytowe, zużyte urządzenia elektryczne, odpady budowlane i rozbiórkowe, inne odpady nieulegające biodegradacji.

Schemat 3. Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w latach 2016-2020.

Powyższy schemat pokazuje tendencję wzrostową dot. ogólnej ilości odpadów na przestrzeni lat 2016-2019, następnie nieznaczny spadek w roku 2020. Podsumowując, w porównaniu z ubiegłymi latami - ilość zmieszanych odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Darłowo znacząco zwiększyła się. W porównaniu z rokiem 2013 niemalże się podwoiła. Jednakże w 2020 r. odnotowaliśmy spadek o 279,99 ton - głównie z powodu sytuacji epidemiologicznej i zamknięciu branży hotelarskiej. Należy jednak podkreślić, że w latach 2016 - 2020 odpady o kodzie 20 03 01 w całości zostały poddane innym niż składowanie procesom przetwarzania. Dobrą tendencją jest wzrost ilości wyselekcjonowanych odpadów poszczególnych frakcji – w porównaniu z rokiem 2019 udało się w 2020 r. przygotować i poddać do ponownego użycia i recyklingu o ponad 157 ton więcej odpadów komunalnych takich jak: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło. W porównaniu z rokiem 2016 – liczba ta się podwoiła.

10. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Zgodnie z art. 3b ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane do 31 grudnia 2020 r. osiągnąć:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo;
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości co najmniej 70% wagowo.

Natomiast, zgodnie z art. 3c ust. 1, gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

- do dnia 16 lipca 2020 r. - do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych

- w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami i sposób obliczania tych poziomów, jak również poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gminy są zobowiązane osiągnąć w perspektywie do 2020 r., określają odpowiednio:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2161)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412)

Osiągnięte poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz poziomy ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania osiągnięte przez gminę Darłowo w latach 2016 - 2020 przedstawiają tabele poniżej.

2020 r.		
	Poziom dopuszczalny wymagany	Poziom osiągnięty przez Gminę Darłowo
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	35%	0 %
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła	50%	54,10 %
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	70%	85,22 %
2019 r.		
	Poziom dopuszczalny wymagany	Poziom osiągnięty przez Gminę Darłowo
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	40%	0 %
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła	40%	44,46 %
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	60%	81,96 %
2018 r.		
	Poziom dopuszczalny wymagany	Poziom osiągnięty przez Gminę Darłowo
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	40%	0 %
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła	30%	44,09 %
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	50%	100 %
2017 r.		
	Poziom dopuszczalny wymagany	Poziom osiągnięty przez Gminę Darłowo
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	45%	0 %
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła	20%	42,12 %
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	45%	100 %

2016 r.		
	Poziom dopuszczalny wymagany	Poziom osiągnięty przez Gminę Darłowo
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	50%	0 %
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła	18%	29,69 %
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	40%	100 %

Tabela 4. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz poziomy ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania osiągnięte w latach 2016 - 2020.

Jak wynika z wyżej przedstawionych danych, Gmina Darłowo osiągnęła w latach 2016 r. - 2019 r., wymagane poziomy odzysku surowców wtórnych (wskaźniki recyklingu), wymagany dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. oraz wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe.

Znaczący wpływ na tak ogromną poprawę dopuszczalnego poziomu masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania miały inwestycje podjęte przez Regionalne Instalacje Przetwarzanych Odpadów Komunalnych, do których trafiają odpady zebrane z terenu gminy Darłowo, tj.:

- Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o.o. z siedzibą w Sławnie, polegającej na budowie linii sortowniczej mechanicznej obróbki zmieszanych odpadów komunalnych,
- Regionalnego Zakład Odzysku Odpadów w Sianowie polegającej na budowie instalacji biologicznego przetwarzania frakcji organicznej ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych.

Ponadto, Gmina Darłowo podjęła szereg działań, które najpierw znacznie ograniczyły składowanie odpadów biodegradowalnych na składowisku, a w 2016 r., doprowadziły do osiągnięcia wymaganych poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, tj.:

- nałożono nacisk na intensywniejsze działania edukacyjne promujące odpowiednie postępowanie z odpadami komunalnymi. Na tablicach ogłoszeń zostały rozwieszane

- plakaty informujące o prawidłowym sposobie postępowania z odpadami komunalnymi, w tym prawidłowym ich segregowaniu;
- wprowadzono system identyfikacji odpadów segregowanych poprzez naklejanie kodów kreskowych;
  - na stronie internetowej Urzędu Gminy Darłowo zamieszczono zakładkę dot. prawidłowej gospodarki odpadami, w tym szereg zaleceń i wytycznych dot. segregacji odpadów oraz prawidłowego postępowania z odpadami ulegającymi biodegradacji;
  - wprowadzono cykl corocznej zbiórki makulatury w szkołach i świetlicach wiejskich;
  - umieszczono mobilne gniazda w poszczególnych miejscowościach gminnych ułatwiające selektywną zbiórkę odpadów komunalnych;
  - zamieszczono artykuły w gminnym czasopiśmie „Wieści Gminne” promujące selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, szczegółowe informacje o obowiązkach mieszkańców wynikających z regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Darłowo, informacje o najczęstszych wątpliwościach związanych z prawidłową gospodarką odpadami;
  - sprawowany jest nadzór nad przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne pod kątem egzekwowania selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
  - przeznaczono ok. 0,5 mln zł na zakup kolorowych pojemników do segregacji dla wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych;
  - rozpoczęto budowę nowego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Krupach.

Po zapoznaniu się z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Darłowo w 2020 r. oraz analizie poszczególnych elementów go tworzących należy stwierdzić, iż gminna gospodarka odpadami komunalnymi funkcjonuje prawidłowo.

Do najważniejszych zalet systemu prowadzonego na terenie gminy Darłowo zaliczyć należy przede wszystkim osiągnięcie wymaganych ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poziomów: recyklingu odpadów papieru, szkła, tworzyw sztucznych, metali, recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Największą wadą funkcjonowania systemu jest stosunkowo wysoki udział zmieszanych odpadów komunalnych w ogólnej ilości odebranych odpadów komunalnych, a także deficyt finansowy (brak samobilansowania się systemu).

Bardzo istotnym działaniem w gospodarce odpadami komunalnym na terenie gm. Darłowo, było **uszczelnienie systemu poprzez włączenie do niego wszystkich nieruchomości niezamieszkałych**, na których powstają odpady (sektor gospodarczy, hotele, pensjonaty, domki letniskowe, sklepy, działalność usługowa, szkoły itp.). Za odbieraniem odpadów komunalnych z powyższych nieruchomości przemawiały następujące argumenty:

- możliwość kontrolowania strumienia wytwarzanych odpadów komunalnych;
- konieczność kontrolowania sposobu gospodarowania odpadami, w celu osiągnięcia określonych przez ustawodawcę poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, oraz ograniczenia składowania określonych frakcji odpadów;
- uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz ujednoczenie zasad jego funkcjonowania;
- usprawnianie tras wywozowych przez podmioty odbierające odpady komunalne, co sprzyja optymalizacji kosztów odbioru odpadów w całej Gminie.

Mając na uwadze wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia poszczególnych frakcji odpadów komunalnych oraz konieczność ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – wydaje się, iż najważniejszym celem na kolejne lata funkcjonowania systemu gospodarki odpadami na terenie gm. Darłowo będzie działanie na rzecz propagowania prawidłowej segregacji odpadów komunalnych na takim poziomie, aby w przyszłości w strumieniu odpadów zmieszanych znajdowała się jak najmniejsza ilość frakcji odpadów mogących być wyselekcjonowanych i powtórnie użytych. Efektywność segregacji „u źródła” musi co roku wzrastać na tyle, aby za 2035 r i za każdy kolejny rok stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do łącznej masy wytworzonych odpadów komunalnych wyniósł wagowo 65 %. Jest to ambitny cel narzucony przez Unię Europejską i mający swoje odzwierciedlenie w nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie z dnia 17 grudnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 2361).

Najbardziej oczywistymi działaniami zmierzającymi do poprawy efektywności segregacji wydaje się być: intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami; różnicowanie stawki za odpady segregowane i niesegregowane na takim poziomie, aby uatrakcyjnić ekonomicznie segregację odpadów „u źródła” – proponowane różnicowanie 1:3; modernizacja i rozbudowa PSZOK w Krupach, a także rozpropagowanie

korzyści z dostarczania do niego selektywnie zebranych odpadów; wyposażenie w kolejne, kolorowe pojemniki do segregacji - również nieruchomości niezamieszkałe.

11. Podsumowanie.

W kolejnej tabeli przedstawiono wady i problemy w funkcjonowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Darłowo oraz proponowane działania naprawcze.

Wady	Działania naprawcze
Wystarczający, ale stosunkowo niski poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.	Należy podjąć działania mające na celu wzrost ilości odpadów poddanych recyklingowi tak aby stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do łącznej masy wytworzonych odpadów komunalnych wyniósł wagowo 65 %. Należy przeprowadzić kampanię edukacyjną; propagowanie zalet segregacji i korzystania z PSZOK. Przeprowadzenie kampanii edukacyjnej dot. zasad funkcjonowania PSZOK. Ułatwianie segregacji „u źródła” poprzez zakup i przekazanie kolorowych pojemników do segregacji, częstszy odbiór odpadów segregowanych. Modernizacja i budowa nowego PSZOK w Krupach.
Stosunkowo wysoki udział zmieszanych odpadów komunalnych w ogólnej ilości odebranych odpadów komunalnych (na tle innych samorządów w kraju).	Wymagana jest poprawa stanu aktualnego w dwóch aspektach. Po pierwsze należy wzmocnić selektywną zbiórkę odpadów bezpośrednio na terenie nieruchomości. Jednocześnie należy poprawić efektywność przetwarzania odpadów komunalnych w instalacjach przetwarzania odpadów, tak by z ogólnej ilości odpadów komunalnych trafiających do instalacji wysegregować maksymalnie dużą ilość surowców. Masa odpadów uzyskanych w ten sposób może być wliczona do poziomu recyklingu surowców, jak również zmniejszyć ilość odpadów kierowanych do składowania.
Nieznaczne ilości odpadów problemowych odbieranych z terenu analizowanej jednostki. Może to świadczyć o nieprawidłowym zagospodarowaniu wymienionych odpadów.	Edukacja mieszkańców w zakresie postępowania z odpadami problemowymi. Wskazane jest wprowadzenie objazdowej zbiórki odpadów problemowych co najmniej dwukrotnie w ciągu roku.
Wzrost kosztów zagospodarowania odpadów – zagrożenie brakiem samofinansowania się systemu.	Przeprowadzenie analizy możliwości bilansowania się systemu gospodarki odpadami. Wykonanie prognozy deficytu na 2021 r. i wprowadzenie korekty stawek.

Tabela 4. Wady systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Darłowo oraz proponowane działania naprawcze.

Metodami zapobiegania powstawania odpadów, wymienionymi w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami, koniecznymi do zastosowania również w gm. Darłowo, są głównie następujące działania:

- powtórne użycie, w przypadku odpadów komunalnych innych niż odpady żywności i odpady ulegające biodegradacji;
- ilościowe unikanie wytwarzania odpadów;
- tworzenie punktów ponownego użycia umożliwiających wymianę rzeczy używanych, między innymi przy PSZOK. Punkty takie powinny dawać możliwość pozostawienia sprawnych, a już niepotrzebnych, na przykład urządzeń domowych i pobrania innych użytecznych rzeczy;
- tworzenie punktów napraw rzeczy oraz produktów, które właściciele chcieliby w dalszym ciągu użytkować, lub przekazać po naprawie zainteresowanym;
- organizowanie giełd wymiany różnych rzeczy, w tym w szczególności urządzeń domowych, ubrań i obuwia;
- tworzenie banków żywności gromadzących i dystrybuujących dla osób potrzebujących żywność o krótkim czasie pozostającym do upływu terminu ich przydatności do spożycia, wykorzystywanie odpadów żywności niezdatnej dla ludzi do innych celów;
- edukację w zakresie zasad zapobiegania powstawania odpadów komunalnych, w tym odpadów żywności i innych odpadów ulegających biodegradacji.

Zgodnie z założeniami ustawy utrzymani czystości i porządku w gminach system gospodarki odpadami komunalnym ma być systemem samofinansującym. Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach „z pobranych opłat gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty: odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej systemu oraz edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi”. W związku z powyższym w celu zapewnienia środków na jego prawidłowe funkcjonowanie konieczne jest pobieranie takiej opłaty od mieszkańców, ale i od pozostałych kontrahentów objętych systemem gospodarowania odpadami (tj.: właściciele nieruchomości niezamieszkałych, „mieszanych”, czy domków letniskowych) aby wystarczyła ona na realizację całości zadania, którym została obciążona gmina. Deficyt w 2020 r. to efekt wzrostu kosztów gospodarowania odpadami w wielu aspektach. Przede wszystkim to wzrost opłat za korzystanie ze środowiska, wzrost kosztów zagospodarowania odpadów (ceny na Regionalnych Instalacjach Przetwarzania

Odpadów Komunalnych - RIPOK-ach), a także sukcesywnie zwiększająca się ilość odpadów zmieszanych w porównaniu do lat ubiegłych.

Mając na uwadze powyższe, ww. działania naprawcze, w tym zalecenia dot. analizy możliwości samofinansowania się systemu oraz metody zapobiegania powstawania odpadów wydają się być konieczne do wdrożenia w jak najszybszym terminie.